

Tiedote 13.8.2002

Kuivuus ennenaikaistaa ruskaa

Poikkeuksellinen keski- ja loppukesän kuivuus yhdessä etuajassa edenneen kesän kanssa on johtanut monin paikoin normaalien syysilmiöiden, kuten ruskan ilmestymiseen jo elokuun alkupuolella.

Hyvin lämpimän kesän aikana puut ja muut kasvit ovat hyvissä ajoin ehtineet rakentaa sen, mitä niiden kuuluukin kesän kuluessa tehdä. Männyn pituuskasvu päättyi jo kesäkuussa, ja koivun siemenet alkoivat karista jo heinäkuussa. Lämpösummaa on kertynyt tähän mennessä niin runsaasti, että yhdessä lyhenevän päivän kanssa kasvit ovat saaneet signaalin valmistautua talveen. Elokuulle sattunut kuivuus on voimistanut tuleentumista kaikilla luonnonkasveilla. Niin suot kuin kangasmaatkin ovat poikkeuksellisen kuivia mm. Etelä- ja Keski-Lapissa.

Syksyn värit näkyvät voimakkaasti jo Keski-Lapin soilla. Myös monet mustikkaisten vaarojen rinteet ovat muuttuneet punaisiksi, vaikka hallat vielä puuttuvat. Poikkeuksen muodostaa Ylä-Lappi, missä vesitilanne on ollut tänä kesänä toisenlainen kuin muualla maassa eikä kasvillisuus ole kärsinyt kuivuudesta liikaa.

Pohjois-Suomessa heinäkuun alkupuolen sateissa alkuun päässyt ja elokuussa nopeasti runsastunut koivunruoste-niminen sienitauti on osaltaan kellastuttamassa koivuja. Tämä lähinnä hieskoivulla esiintyvä tauti on helppo tunnistaa sairaiden lehtien yläpinnan keltavihreästä mosaiikista, alapinnan itiöpesäkkeistä oransseine itiöineen ja hiljalleen samentuvista latvuksen väreistä. Kuivuus sen sijaan tuo kasveihin kirkkaat värit.

Myös monet haavat on muuttaneet väriään heinäkuun alkupuolelta saakka koko maassa. Syynä ovat kirvat, jotka imevät kasvaimia ja aiheuttavat oksassa ruskareaktion. Kun viereiset kirjattomat oksat säilyvät täysin vihreänä, haavan latvus on kirjava vihreiden ja punakeltaisten oksien vuorottellessa. Normaali ruska tulee haapaan tasaisemmin ja myöhemmin. — Viime vuonna koko maassa kaikenkokoisilla haavoilla yleistä haavanmustaversotautia on tänä vuonna lähinnä Keski-Suomessa, missä sielläkin epidemia on selvästi laantunut.

Lisätietoja:

Erikoistutkija Risto Jalkanen, Metla, Rovaniemen tutkimusasema, p. (016) 336 4430, sähköposti: risto.jalkanen@metla.fi